

וסימנך ברקא. משמע דהוי מוס (גיטין סט.) יש רפואות יי לזכרקא וזכרקא המוליא יין (שבת עט.) נמי אמרי' כוחלין לזכרקותי וזאין קודם שנקבעו וכן נמי (ז'רין) צפרק המוליא יין קמי' (ג"ו סס) דס כדי לנחול עין אחת שכן כוחלין (לימור) (ליארוך) וצמוספתא (השבת פ"ט) גרסי' לכו וצמוספתא צמילתין (פ"ד) כמזב יאור צמקוס חורוור משמע דהכל אחד וחורוור הקצוע חשיב לקמן מוס ומיהו איכא למימר דשצמ מיירי צלותו שאינו קצוע ועוד יש למרן דהיכא דאין מתרפא מאליו חשיב מוס והא דקאמר לקמן גבי מים הקצועים ידאס לעס שמיס כשמאכילין אותו לח ויש על גשמים לא הוי קצוע אין זו רפואה ממש אלא דביקה ונסיון אס הס קצועים להעביר מוס קצוע מדע דלקמן (דף לט.) אמרינן גבי נפגס הזבן נפגס ולא ניטל דניטל חוזר לאימנו יותר יו"ט וכשנפגס נמי הוי יכול ליעלו ומיהו י"ל דכי נפגס תחלה אין לו תקנה וקלת' יש לקדקד מילפת דכמיצב צאורייתא והוי מוס כדלקמן (דף מה.) והיא חזוית המזרית וצ"ק צפרק מרובה (דף פ:) משמע דיש לה רפואה כדאמרינן מתריעין על החיובן שצמט ומוקי לה בחזוית המזרית דלא מנחון ויש מצפנים ומיהו יש לפרש דהא שמתריעין לאו שמתרפא אלא שאלה תוסף דמה נפשא אין לה רפואה דאמרי' לקמן שמתרפא והולכת עד יוס המיתה וכתיב נמי אשר לא תוכל להרפא ומיהו יש לקדקד מיצלת דכמיצב (והוא מוס כדלקמן ותנן צ" המולא תפילין (עירובין ק.) חותכין יצלת צמקדש וכן חותכין יצלת י"ל צפסח (פסחים סה:) אלמא יש לה רפואה צמתיכה וחשיב מוס ואין להעמידה י"ל דלית בה עלס דתלמול' בעלמא הוא כדלקמן ומיהו יש להעמידה ביצלת שצטין ודלית ציה עשר דאין שומטין עלה לא צמקדש ולא צמתיכה ו"ע" (ל דאמרי' צעירובין (סס) לתה וישעה יד וכלי הכל שיק' ביצלת שצטין: **אם** קודם מעשה אמרה שומעין זו. אומר ר"ת דלא אמרי' הכי אלא היכא דלרין לאותה הוראה כי הכא וציצמות צ" הערל (דף עו.) גבי חגר חרצ כשמעאל וצפרק נושאין על האנוסה (יבמות נה.) גבי גר נושא אשת אחיו מאמנו וצריש עשרה יוסין (קדושין ע:) שחבורו הורה שמוס קצוע שחבורו הוי נמי מורה דר' מאיר דבר המכילין את העין לא שנוא לבן שחבור ולא שחבור ואלה שחבור לבין: ורבי דעניא. הינו הלבן שבעין: חורור. אם יש בשחור לבן ואית דאמרי קרוס: והמים הקבועים שעיניו ודלפין תדיר היו זה מוס: כל ששהה יום יום ולא נתמעט ממה שהיה: ואלו הן המים הקבועים והיאן בודקין אותו אם אכל עשב לח ויבש של גשמים ושל שדה בית הבעל ששוחה מאליו. או אכל לח ויבש

תורה אור השלם

- 1. יצא מחלב עינמו עברו משפיות בלבב.
- ההלים ע ג ז

שיטה מקובצת

אם הברק לבן או חום: א רבי יונה בן: ב יוס בן לקוניא: ג קבוע הוא לטחוט: ד ותלמידים אורא איני והאמר: ה הונא אמר רב: ו הפוסק בסוה: ז מ"ט אמר רבא מה: ח טו שאל היבש אחר הלח: ט זמים קבועים: י אן חורור: יא קבוע שמונים כ"ו מים קבועים: יב של בית הבעל לח ויבש של בית השלחין: יג הלח אינו מוס עד: יד והא אגן תרתייהו: יו טו והא אמר רב איד: יז עט אמר עולא חי רבא נמחק: יח עין היינו בבה עין: יט לך ברוך דלכן: יא ויקח כמו השבור: יב חתכה הלכה נמחק: יג ההלכה לידו הס"ד: יד בודקין אותו ג פעמים: טו שנמצא שם: טז מים רובו שעיניו: טז רפואה ואצ"פ: טז חתכות לברכות: טז יתיר משפנס ואמאי הרי נמי יכול ליעלו: טז פוסק בריש אלו דברים: טז לתעמדה ברוך דלית: טז דמזכירין בעירובין תי דאמרינן נמחק: טז נראה שרי יהודה: טז ששחור: טז שחתחתי:

רבינו גרשום

תורה ברא דעניא. שורה שחוק מן העין שמתכה העין ודוחו את עין: אילא הא ברק שחור הא ברק לבן דאמר רבה בר בר חנה כ"ו. תחתי' הא תדיר' דתניא איכפא: וסימנך ברקא. כלומר באחורו לבן שקורין ברקא הוי מוס וחינו דק לבן (ל) בולט. צ"י. ברק כמו לבורוקי: הלחון קורין אלעו עינב. שיש בלחון כעבה שמומר עינו כותח: חלון זה. היה לו כבור. שיהיה בעינו חלון ויהי מראתו ואמר חלון זה מוס קצוע הוא: ואצ"פ שאמר אין אדם רואה מוס לעצמו שחבורו שלו הוא בעל מורה הוא לתלמידים כ"ו. ובשבת כן קראתו להורוור לו כדי שיתירו לך וזה לאחר שאירע עני מעשה בכחורו הורה שמוס קצוע הוא: האי נמי מורה ובא מעיקרא הוה פנס אחרת קודם שאירע לו מעשה הורה שמוס קצוע הוא. (האי נמי מורה) ור' מאיר דבר המכילין את העין לא שנוא לבן שחבור ולא שחבור לבין: ורבי דעניא. הינו הלבן שבעין: חורור. אם יש בשחור לבן ואית דאמרי קרוס: והמים הקבועים שעיניו ודלפין תדיר היו זה מוס: כל ששהה יום יום ולא נתמעט ממה שהיה: ואלו הן המים הקבועים והיאן בודקין אותו אם אכל עשב לח ויבש של גשמים ושל שדה בית הבעל ששוחה מאליו. או אכל לח ויבש

קצוע ומימה דצ"פ מי שאחורו לזכרקא וזכרקא המוליא יין לתרן אקושיא אחריתי דהתס

מאי הרים אמר רב פפא תורא ברא דעניא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום והתניא איפכא לא קשיא הא בשחור הא בלבן. והא אין מומין בלבן אלא הא (ב) ברוק לבן הא ברוק שחור דאמר רבה בר בר חנה סח לי (ר') יאשיה דמן אושא א"דק שחור משוקע הרי זה מום צף אינו מום דק לבן משוקע אינו מום צף הרי זה מום וסימנך ברקא: חלון נחש (ב) ועצב: איבעיא להו חלון הוא נחש או דלמא חלון או נחש ת"ש דאמר רבה בר בר חנה סח לי (ב) רבי יוחנן בן אלעזר זקן אחד היה בשכונתינו ור"ש בן יוסי (ב) לקוניא שמו ומימי לא עברתי לפניו פעם אחת עברתי לפניו אמר לי שב בני שב חלון זה מום קבוע (ב) לשחוט עליו והוה נחש שאמרו חכמים ואע"פ שאמרו (ב) אין אדם רואה מומין לעצמו אבל מורה הלכה לתלמידים ותלמידים (ב) מורין לו (ב) והאמר ר' אבא אמר רב הונא (ב) כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו איהו נמי מורה ובא הוה מעיקרא: איהו תבלול לבן הפוסק (ב) את הסירא: מתני' מני רבי יוסי היא דתניא לבן ונכנס בשחור שחור ונכנס בלבן ה"ז מום דברי ר"מ ר' יוסי אומר ילבן ונכנס בשחור ה"ז מום שחור ונכנס בלבן אינו מום (ב) שאין מומין בלבן אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב ויצא מחלב עינימו תרבא דעניא איקרי עינימו סתמא לא איקרי ור"מ מ"ט (ב) מה לשון תבלול דבר המבלבל את העינים: מתני' חורור (ב) והמים הקבועין איהו חורור הקצוע כל ששהה שמונים יום (ב) ר' חנניא בן אנמיגנוס אמר בודקין אותו ג' פעמים בתוך שמונים יום ואלו הן מים הקבועין אכל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלמים (ב) או אכל היבש ואח"כ הלח אינו מום עד שיאכל (ב) הלח ואח"כ חורור קצוע ארבעים יום ומים (ב) הקבועים שמונים יום דברי ר"מ ורבי יהודה אומר חורור (ב) שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אכל לח ויבש של (ב) בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אכל הלח (ב) אין מום עד יו תרתייהו תגנהי אכל לח ויבש של גשמים (ב) לך ויבש של בית השלחין אינו מום ודגשמים נמי אכל יבש ואח"כ אכל לח אינו מום עד שיעברו (ב) כל ימי הקין ויצדק צנטיה: ס"ש. דלא זומן לה וישב זומן יבש: ופמה מאכילין אוסו. ככל יוס: כשעודה ראשונה. שאוכל ככל יוס היצין ל"י מן הרפואה כגרוגרת': א

פורה צרא דעניא. שורה חלוונה של עין היינו י"ז צמ עין המכסה את העין: דק משוקע. דק המשקע את העין הרי זה מום: הא בשחור הא בלבן. השמא קס"ד דמוקיס חדא שחור של עין וחדא בלבן של עין: וסימנך ברקא. מיליא דהוי לבן זף והוי מוס הכא נמי סימן זה יהא לך י"ט צדוק לבן זף הוי מוס: ברקא. י"ט כגון השוכר את החמור והצריקה (צ"מ דף עט.) זקן אחד. כהן היה: לא עצרסי לפניו. שגדול הדור היה: חלון זה. כבור היה לו לאותו זקן והיה לו חלון צעניס: שורה הלכה. (ב) הלכה חדשה שלא שמענוה מאחר: קודם מעשה. קודם שצא מעשה ההלכה י"ט צדוק שומעין לו. ועושין מעשה: אין שומעין לו. דכצביל המעשה אומרה. והכא מאן ציית ליה צמאי דלמר דמוס קצוע הוא: מפניסין. דקמני אין מוס בלבן רבי יוסי היא: ילא מחלצ עינימו. ילא רשע לתרבות רעה מרוב שומן שצעינו ושומן העין בלבן הוא: דבר המנצל שפוסק הסירא ומערב השחור והלבן כל היכי דעבר הוי מנצל: מתני' חורור. חולי הוא שיש (ב) טיפין לבנות צעין: (ב) הקבועים. אחריוהו [קאין] אחרורור ואמיס: ודוקין י"ט ג"פ צדוק שמונים יוס. ואס לא צדוקיהו אע"פ (ב) שמוס י"ט נמלא שס צדוק שמונים לא הוי מוס דשמא צינטיס הלך לו וחזר שכן דרכו: מוס. י"ט שעיניו נוטפות מים: אלו הס המים הקבועין. כלומר צמאי ידעינן אי קבועין הן אי עובריס: אכל לה וישב של גשמים. אס האכילוהו לרפואה תנן ומספוא שקורין פי"א: לא. הגדל צינסי וישב הגדל צמשרי כמפרש בגמרא והאכילוהו צמד לח וישב של גשמים הגדל צמדה צית הבעל דסגי ליה צגשמים: או לה וישב של שלמים. קרקע שצריכה להשקות: או שלא אכל לח וישב צמד אלא אכל יבש ואח"כ אכל לח לרפואה אין זה דרך רפואה י"ט אע"פ שלא נתרפא צך אינו מוס עד שיאכל יבש אחר הלח דזו היא דרך רפואתו ואס לא נתרפא הוי מוס: גב' מפני. דקמני חורור קצוע שמונים יוס רבי יהודה היא: אכל לח וישב של צים הצעל שאין צריך להשקותה ההוא הוי רפואה: ולא לה וישב של שלחין. דלא הוי רפואה ולא צדקינה ציה: או שאכל יבש. של צית הצעל ואחר כך לח אינו נצדק צך דאין זו דרך רפואה: וישנו ג' חדשים. דג' חדשים צדקינן ליה צהכי: ס"ו מוס. אס לא נתרפא צך: והאין מרוייהו סנה. דצין של צית הצעל צין של שלחין ואי אכיל יבש אחר הלח מסי וצדקינן ומתנימין כרבי יהודה קתי: והכי תרצה אכל לח ויבש של גשמים הרי זה מוס כ"ו. ואצ"פ כמתנימין: ואכ"כ דאמרי ויש לו ג' חדשים. כלומר דישנה לבריקה זו ג' חדשים: איני דג' חדשים ותו לא. אימא אדר וצין ניסן לח אלוה וצ"י אדר יבש חלויני ג' חדשים ותו לא וקמיל אע"ג דאין רצופין: אלול ותשרי יבש. דבהווא זמן הוי יבש תבן וחציר: מיהא ליכא למישע דלמא ההיא דקאמר אלול ותשרי יבש כלומר דפירותיהישין דאלול

הגהות הב"ח

(א) במשנה של שלחם אכל היבש ואח"כ אכל הלח אלו מוס עד שאכל הלח ואח"כ היבש אחר הלח: (ב) מ"ט אלו מים הקבועין אכל לה וישב של בית הבעל ולא לח ויבש של צית הלחון וכי אין זה מוס: (ג) שם חזי והא אמר רב אידו צ"י דאין: (ד) רש"י ד"ה חורור וכו' שיש במין טיפין לבנות צעין תרגום לבן חורר הס"ד: (ה) ר"ה ויבש ככל וכו' שקיערו עליו כ"ל ניי:

גליון הש"ס

גמ' והא אין מומין בלבן. ע' לקמן מ' ע"ב מ"ה והא:

לעזי רש"י

מיל"ל. כהם בעין. פי"א [פי"ו]. מספוא.

מוסף רש"י

אם קודם מעשה. שצמא לרפואה לידו אמרה. ושמא לתלמידי ציית המרש כס רבי יבמות עו. וכתיב שם חז. וקדושין עו. שומעין לו. צמתי הוראה (יבמות עו.) נאמן לאומרה שצמט מעשה (קדושין עו.) ואם לאו אין שומעין לו. אמי נאמן להציד כס רבי. שמא ממת מעשה צמא לידו הא אמר כן (שם וכתיב יבמות עו. וצו.) הוליל וצמתי חלוקה הוא יבמות (עו.) חורור. כן טיפוס דקת על לבן העלמות צעין (שבת עו.) ג' פעמים בתוך שמונים יום. כלאס. ובאלמלע פ' וצ"פ (יבמות עו.)

רבינו גרשום (הבש"י)

עד שיאכל היבש של גשמים אחר הלח. שהלח של שדה גשמים. אבל קודם היבש אכל בכך לא נתרפא הוי מוס קצוע. וישנו ג' חדשים. כלומר בג' חדשים יאכלהו בכל חיש לח ואח"כ יבש: והכי מצ"י מוקיס מתני' כ"ו יהודה והאין תרתייהו תגנהו. אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלחין כ"ו: חסורו מחסרה מתניא והכי קתי: והכי תרצה אכל לח ויבש של גשמים הרי זה מוס כ"ו. ואצ"פ כמתנימין: ואכ"כ דאמרי ויש לו ג' חדשים. כלומר דישנה לבריקה זו ג' חדשים: איני דג' חדשים ותו לא. אימא אדר וצין ניסן לח אלוה וצ"י אדר יבש חלויני ג' חדשים ותו לא וקמיל אע"ג דאין רצופין: אלול ותשרי יבש. דבהווא זמן הוי יבש תבן וחציר: מיהא ליכא למישע דלמא ההיא דקאמר אלול ותשרי יבש כלומר דפירותיהישין דאלול

ותשרי מאכילין ליה באדר וניסן: וכמה מאכילין אותו. מן הלח זמן היבש אפי' כגרוגרת מכל אדר וידו לבריקה:

(א) נראה שצ"ל וינין דק לבן קף כלומר בולט ברקא כמו לזכרקותי שצמט ע"ת. (ב) אולי דצ"ל שיה צעני דק והיה מרואה כחלון ואמר חלון זה וכו'.

מסורת הש"ס

6) ל"ו ב' גדה, 3) [צו], 4) [שפתו כ"ה נמשנה כשמשנית ונבטמט], 5) [למאמס ונעילה.ה.א.ל.ה.], 6) ל"ז למאמס יהיה לנצון כל מוס כי ל"ק, 7) [מלון מן: מת: 1] 8) ל"א ומביל, 9) תימת ל"ק, 10) ל"ז לאחטומי, 11) דפסלי כשנבטמט ומכרי עב"ן].

תורה אור השלם

1. נטשו תבליך בל יחזיקו בן תרדם בל פרושו נס אז חלק ער פשל מרבה פסחים קוּוּ בו:

ישעיהו לג כג
2. ובי ידקה בו מום פסח אז עור בל מום רע לא תחטבו לך אלקיך: דברים טו כא
3. עזרת או שבור או חרץ או יבלת או קרב או לקח לא תקריבו אלה לך ואשה לא תתנו מדה על התזבח לך: ויקרא כב כא
4. ואיש כי יקריב זבח שלמים לך לפלא נדר אז לנדבה בנך או באנן תמים ודקה לרצון בל מום לא יקרה בו: ויקרא כב כא
5. ואת שתי הבלי' ואת החלב אשר עליהן אשר על הבקלים ואת היתרת על הקבר על הבלי' ויקרה: ויקרא ד יד

הגהות הב"ח

6) גב' או לחמם המה קידם כלי' וחת ר' נמחק: 7) שם נמשה אין נודקין מן המתאימות ולפסח ואף לא לא המתאימות: 8) גב' והא מיתקס חסר: 9) רש"י ד"ה מנחין שניקב נראה מבחוץ שניקב:

לעני רש"י

מינישליר"ש
[מינישליר"ש]. שניים טחנות.

מוסף רש"י

חוטין. ככי דשני שקורין יליציה, החיצונות. חוסם שפטים כנגד חוטמו [יעי' 7].
8) שאלמנע הפס (יעי' 7).
9) שפנבמו. שחטרו מום (שס). והשנבמו. שנחטסו כספין כריחמו ולא חסירו אלף טעין חק (שס) שחטבו כחמץ מלמעלה בעומק ולא חסרו חוטם, היו מום האול וגרלו אומן חוטין [יעי' 7].
הפנימיים. שששניים גדולות קנותים. כען קורין מינישליר"ש, כשעקרו. לגמרי, היו מום כדמפרס האול והכי וכו פעי מוחו. אלף פנימה או גיימס אינו נכב. שפי מנחלות כפס (שס).

רבינו גרשום

מעלי כסמא. שכך דרך כל סם וכל משקה מועיל יותר קודם אכילה מלאחר אכילה: מעלי ליה כשעורים. שהשעורין יפן לבהמה יותר לאכול קודם שתיה מלאחר שתיה: לאחר שתיה מאי. מי מעלי ליה האי לח ויבש מירי לאחר שתיה אי לא: קשור או מותר. כלומר שבמאכילו לח ריבש צריך שיתורנו הבכור לפי שיתורו הוא אוכל בשמחה כשהוא מותר: גינה הסמוכה לעיר. ומאכילו שם מי מהנה לו אורי הגינה כאורי השדה: ובלבד שיהו משולשין. כלומר לטוף כ"ז וכ"ו וכו': אבל. לח ויבש בג' חדשים ולא אתסי למפרע היו מומא משהה שהחיל לו: למימעל בפדיונו. אי אמרת למפרע היו מומא.

על

או **דלמא כו' אס סימלי לומר כפעודה ראשונה כו'**. דאי אמרת כלל פעודה תו לא מיצעי מידי דודאי לא איכפת לן אי קודם אכילה או לאחר אכילה דהא כפעודה שניה אחר אכילה הוא ומוכלינן ליה אכל אס תימצאי לומר דלא יהיבין ליה אלא כפעודה ראשונה שכל יום מיצעי לן: **קודם אכילה ודאי מעלי ליה כסמא**. כדרך כס שכל אדם שותה סס לרפואה קודם אכילה: **לאחר אכילה מאי**. מי הוא צדיקה צהכי או לא: **ה"ג קודם שמה** ודאי מעלי ליה **כשערי**. שדרך צהמה י' לאכול שעורים קודם שמה: **מוטר ודאי מעלי ליה**. דניחא ליה עלמא: **עס חזירו**. ניחא ליה צלותא ומהניא ליה אכילה: **שדה**. ניחא ליה באיורא: **גינה הסמוכה לעיר**. י"א הוא כשדה או לא: **סיה משולשים**. לג' חלקים שאס יראנו היום יצדקנו מנאן ליום כ"ו וחזי והדר ליום ששה ועשרים וחזי והדר ליום כ"ז דליהו שמונים לפי שבשש זמנים הללו דך אומה המוס לעבור ואינו נראה והוי ליה מוס עובר: **למימעל צפדינו**. לאו מנכור בעי דלא שייכא ציה פדיון אלא בשאר מוקדשין שעייניה מנטפות והפריש מיד פדיוס ואמר הרי הן מחוללות על מעות הללו ואח"כ צדקו וקודם שחכלה זמן ים צדיקתו שלש חדשים נהנה מן הפדיון: **אי אמרס למפרע הוי מומא**. אישכמח דחילולו הוי חילול ופדיונו **קודם ומליחין**¹ קרנן מעליה: **קרי שמואל עליה**. האי קרא פסחים צוּו דהו דצר שאין הדעת סובלת שיהו חדרים צוזים ציוות כלומר אתה איך נמורד ושאלת שאילה כו שאיני יודע תשובה: **בתנ"י** שפמו. שפה: **גב' מנחון**. שהנקב נראה 7)

שנקבו מחיות החיונות של חוטם: **מכפינס**. שניקבה מחיה החולקת את החוטם: אינו מוס. שנמקוס סתר הוא: **סורא צרא דשיפסיה**. סורה חיונה של שפה כלומר חודה של שפה ולא רחבה: **בתנ"י מסאימות**. שיניים גדולות שקורין מינישליר"ש שאחת נראת כשתים: **ואף לא אס המסאימות**. שאס נעקרו החוטין כנגדן לא הוי מוס: **גב' איזו הפיומה** 8). כולה מפרש לקמן: **ופיומה עלמה נלפנים**. ואין שוחטין עליה: **החיונות שנחלמנע הפס**: אין משגיחין. דאפי' מן מוצח לא נפסל: **מאי קאמר דקאמר איזו תיומת מן התיומת ולפנים**: ה"ק איזו היא הפנימית. דלמתי' עלה צמתני' נעקרו הוי מוס נפגמו או שנגממו לא הוי מוס: **איפסולי מיפסל**. מע"ג המוצח וימתין שפול צו מוס אחר וישחטנו: **פסח ועור כסיב** דמשמע צגלוי אין כסתר לא: **לאישחטויט** 9). צכור על חסרון שצפניים: **ולאפרוקי** קדשים לא מיבעיא לי דלא תשיב מומא כולי האי: **לרצון**. מוצח: **ואס שפי הכליות**. בקרבנות כתיב (כליות): **יסינה**.

משמע כוליא אחת יסינה ויקטירנה: אין צריה צלחם. אין ים צריה נצראת צכוליא אחת והא שאין צה אלא אחת מיתקס חסר: **הא דפסלי סצר אין צריה צלחם**. והאי ודאי חסר. ואיסקתפקא ליה לנמורי אמאי לא מקשי ליה נמי דומיא דשלש קמני ולדידי לא קשיא מידי דכי קס"ד דכולי עלמא יש צריה צלחם הוה מקשינן הואיל ויש צריה צלחם והוא נמי תנייה צהדי שלש ודאי צנצראת צלחם נמי פסול וטעמא לא הוה ידעינן אמאי פסול דלא מוס צגלוי הוא וחסרון לא הוי צפנים ומשוס האי פירכא חוקמי אליציה דאין צריה צלחם והא מיתקס חסר ובעל כורחיה לאו דומיא דשלש היא דהא אין צריה צלחם וכי תימא נוקיס אליציה דיש צריה צלחם אס כן אמאי פסול: **חסרה קודם שחטע**. פסלה: **הלורס**

נבראת באחת והיכי אמרת דהא דתני ולא בעל כוליא כגון שנבראת בשתיס וחסרה: חסרה קודם שחטיה אסיה לאחר שחטיה שריא: 6) לפי דבית רבי תמו ה"ד יקנו חוטמין אחר המשה דמטיין החלוות ולפיך מפרש צמלה לאא דאין נודקין מן הממלימות.

פרק ששי בכורות

ל"ט.

שיהו משו"שין. צחלת שמונים וצקוף שמונים וצחלמנע שמונים ובענין זה יש לפרש צפ' הקורא את המגילה (מגילה יט. ושס) גצי מגילה דאמר שאס הטיל צה ג' חוטין גדינן כשרה דקאמר וצלצד שיהו משולשין פירוש

פירש"י שיהיה מראש הדף עד הגיד כמגיד לחזירו צין מלמעלה צין מלמטה וההיא דמכות (דף ט: ע) ודאי הוי כענין זה גצי ערי מקלט ושלשת שיהו משולשות שיהא מדרוס לחזרון כמחזרון לשכס ומחזרון לשכס כמשכס לקדש ומשכס לקדש כמקדש לצפון ולא אמרינן שיהו צראש ארץ ישראל וצקופה וצחלמנעיהה וכואן פירש"י שיהו משולשים לשלשה חלקים שאס יראהו היום יצדקנו מנאן ליום כ"ו וחזי והדר ליום כ"ז כו' דהוא יוס שמונים ודומה שפירש כן לפדש שיעה דמכות (שס) ומיהו לא לגמרי הוי כי ההיא ע"ו שהיה לו לפרש שיצדוק לסוף עשרים ולסוף ארבעים ולסוף ששים ששאר מן השמונים עשרים לאחר צדיקה אחרונה כמו שיש עשרים קודם צדיקה ראשונה ולא יתכן לפרש ע"ו כן כלל אלא כמו שפרשמי ממחלה כדמשמע צפ' הערל 7) (גינות דף פ.) גצי סריס חמה דמפרש כל שלא ראה שעה ים צכשרותו ופריך וליחוש שמא הצריא צינתיס ומשני כיון דחמילתו וסופו לקוי לא חיישינן ים משמע דג' פעמיס היינו מחללה וסופה ואחלמנע ונראה דכפריס השולשים צכילד מעצרין (עריצין דף טו.) לא הוי לא כי האי ולא כי ההיא דמכות ים: והלומר

אומר אין בודקין מן 7) התיומת ולפנים ואף לא את התיומת: **גב' ת"ר התיומת** איזהו תיומת מן התיומת ולפנים ותיומת עצמה כלפנים רבי יהושע בן 8) קפוצאי אומר אין שוחטין אלא על החיצונות בלבד רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר אין משגיחין על התיומת כל עיקר מאי קאמר ותו רבי יהושע בן קפוצאי היינו תנא קמא חסורי מיחסרא והכי קתני איזהו הפנימית מן התיומת ולפנים בן קפוצאי אומר אין שוחטין אלא על החיצונות אבל פנימיות שנעקרו מישחט 9) עליהו לא שחטינן אבל אפסולי מיפסל ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר אין משגיחין על התיומת כל עיקר ואפי' איפסולי לא איפסול בעי רב אחדבוי בר אמי יש מחוסר אבר מבפנים או אין מחוסר אבר מבפנים למאי אי לבכור 2 פסח או עור כתיב אי לקדשים 3 עורת או שבור כתיב לאישחומי ולאפרוקי לא איבעיא 10 לן כי מיבעיא לן לאיפסולי מאי 4 תמים יהיה לרצון אמר רחמנא תמים אין חסרון לא 11 או דלמא 12 תמים יהיה לרבות כל מום לא יהיה בו מזה מום מאבראי אף חסרון מאבראי ת"ש 5 ואת שתי הכליות יולא בעל כוליא אחת ולא בעל שלש כוליות ותניא איך יסינה לרבות בעל כוליא אחת סברוה דכ"ע אין בריה באחת 6) 13 דהא מיחסר חסר לימא בהא קמיפלגי דמר סבר חסרון מבפנים שמיה חסרון ומר סבר 14 חסרון מבפנים לא שמיה חסרון אמר רב חייא בר יוסף דכ"ע יש בריה באחת לוחסרון מבפנים שמיה חסרון ולא קשיא כאן כשנבראה בשתיס וחסרו כאן כשנבראה באחת מעיקרא והא דומיא דשלש קתני מה שלש מעיקרא אף אחת מעיקרא אלא הכא ביש בריה 15 מעיקרא קמיפלגי מר סבר יש בריה באחת ומר סבר אין בריה באחת ור' יוחנן אמר דכולי עלמא אין בריה באחת וחסרון מבפנים שמיה חסרון ולא קשיא כאן שחסרה קודם שחטיה כאן שחסרה לאחר שחטיה ולאחר שחטיה קודם קבלה מי שרי והא"ר

הא. נבראת באחת והיכי אמרת דהא דתני ולא בעל כוליא כגון שנבראת בשתיס וחסרה: חסרה קודם שחטיה אסיה לאחר שחטיה שריא: 6) לפי דבית רבי תמו ה"ד יקנו חוטמין אחר המשה דמטיין החלוות ולפיך מפרש צמלה לאא דאין נודקין מן הממלימות.

עין משפט
גר מצוה

כה א ב ג ד ה ו מיי פ"ב מהלכות איסורי מונח הלכה יד:
כו ז מיי טס הל' וינן טו:
כו ח מיי טס הלכה טו והדבר ספק:
כז ט מיי פ"ז מהל' ביאת מקדש הל' ו:
כח י מיי פ"ב מהלכות איסורי מונח הלכה ג סמך עין ר"א (טור י"ד סי' ט):

ל כ ל מיי טס הלכה יא:

שיטה מקובצת

אן שתיה קודם שתיה:
בן הפנימית שנעקרו:
ג מ"ד איזהו התיומת:
ד בן קפוצאי וכצ"ל לקמן:
ה מישחט לא שחטינו עליהו אבל:
ו ל"י כי מבטיא ל"י:
ז לא אפי' מבפנים או:
ח באחת והא מיחסר:
ט בריה באחת תיבת מעיקרא נמחק:
י בהמה טהרה לאכול:
יא לעיר אי הויא:
יב בריתות שלש:
יג אין בהמה נבראת ת"י בריה נמחק:
יד החיזין לה דמקומו:
טו התיא א"כ שהיה:
טז כן כלי:
יז לא אפי' מבפנים אחת בכשרותו:
יח חיישינן ופריך מהא דר' חנינא בן אנטיגנוס ומשני לחד אבר חיישי' לכליה גופא לא חיישינן:
יט דמכות והרורה לאפקוי נפשיה במגילה מידי ספיא יתפור בגידן בראשה ובאמצעה ובסוף רביע העליון ובסוף רביע התחתון:

רבינו גרשום (המשך)

הוי פרוי והנהנה מן הפדיון מעל: ואי אמרת מיכן ולהבא היו מומא ולא קודם לא תפס פדיון דאדתי הוי כחמ והנהנה מן הפדיון לא מעל: קרי (עליה) שמואל עליה. דרב פנחס: פסחים ב"ב. כלומר אפי' דלא הייתה חכמתו שקילה כלום כנגד חכמת שמואל שאלו דבר שלא ידע להשיבו: 8) אין בודקין מן המתאימות ולפנים. היינו שיניים הגדולים שנמדקין לטוף הלהיים ששם אינו נראה המום אפי' נעקרו לא ע"י אכילה ולא ע"י פעייה ולהכי קרי להו מתאימות שיש לכלי אחר ב עקרין. אף לא מן המתאימות עצמן שנעקרו לא הוי מום מבחתי: בסוף החוטם הרי זה מום ששם נראה מבפנים בעומק החוטם אינו מום שאינו נראה: תורה ברא דשיפתיה. עור החיזון: מאי קאמר. ר' חנניה אין משגיחין כו' אפסולי מיפסל. להקריבה: יתד ב מחוסר אבר מבפנים למתויה מום כגון אם הוא חסר כוליא או טחול ע"י כריחה או ע"י סס: פסח או עור כתיב דבר שבגלוי ולא שבסתר. וכן נמי עורת או שבור בגלוי. לאישחטי או לאיפוקי לא מיבעיא לן דלא עבדינן אכילא על מום שבגלוי: מה מומא מאבראי. כדכתיב עורת או שבור היינו מום והוי מאבראי: ולא בעל כוליא אחת שנברא באחת: סברוה דכולי עלמא אין בריה באחת. אין דרכה להיבראות באחת [וחאן] דממעט ולא בעל כוליא אחת שהיו לו שתיס וניטלה אחת: קטבר חסרון מבפנים שמיה חסרון אמר רב חייא כו'. ולא קשיא. הא דקתני ולא בעל כוליא אחת כגון שנבראת בשתיס וחסרה שכן נבראת אף אחת מעיקרא שכן נבראת אף אחת מעיקרא שכן

נבראת באחת והיכי אמרת דהא דתני ולא בעל כוליא כגון שנבראת בשתיס וחסרה: חסרה קודם שחטיה אסיה לאחר שחטיה שריא: 6) לפי דבית רבי תמו ה"ד יקנו חוטמין אחר המשה דמטיין החלוות ולפיך מפרש צמלה לאא דאין נודקין מן הממלימות.